

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23240 Переклад із португальської та з англійської мов
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23240
Назва ОП	Переклад із португальської та з англійської мов
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.053 романські мови та літератури (переклад включно), перша - португальська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Григорович Олена Володимирівна, Пежинська Ольга Михайлівна, Молоткіна Юлія Олександрівна, Дем`янченко Анастасія Сергіївна, Віротченко Світлана Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.02.2025 р. – 06.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2024-2025/23240-translation-from-portuguese-and-english.pdf
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2024-2025/23240-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

У період з 28.11.2023 р. по 30.11.2023 р. освітня програма "Переклад із португальської та з англійської мов" проходила акредитаційну експертизу, за підсумками якої було прийнято рішення про умовну акредитацію програми. Враховуючи зауваження та рекомендації експертної групи, робоча група здійснила відповідне коригування програми, спрямоване на вдосконалення її структури, змісту та механізмів реалізації. Так, зауваження, висловлене під час попередньої акредитації, щодо необхідності збалансування навчальних годин між різними мовами та введення перекладацької практики з англійської мови було частково враховано, оскільки диспропорція в розподілі кредитів між вивченням португальської та англійської мов залишається нерозв'язаною; структурно-логічна схема програми і досі не відображає чіткої послідовності вивчення дисциплін, оскільки освітні компоненти подані у вигляді окремих блоків без демонстрації їх взаємозв'язку; не враховані зауваження щодо залучення до викладання на ОП викладачів, які не відповідають Ліцензійним вимогам, та проведення конкурсу на заміщення посад НПП без урахування відповідності кандидатів Ліцензійним умовам. Формально ОП надає широкий вибір навчальних дисциплін, проте фактично вибір обмежується лише блоками та Переліками 1, 2, 3, що звужує реальний вибір. Здобувачі обирають переважно ВБ2, що може свідчити про недостатню привабливість або релевантність ВБ1 до їх потреб. Водночас експертна група відзначила низку позитивних практик, що підтверджують потенціал програми до подальшого вдосконалення: 1. ОП містить розширений перелік фахових компетентностей і ПРН, що забезпечує її адаптацію до актуальних потреб ринку праці. 2. Вивчення двох іноземних мов і переклад у двох мовних парах сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників. 3. Мета ОП узгоджується з місією університету та його стратегічними цілями, спрямованими на підготовку висококваліфікованих фахівців. 4. Навчальний процес передбачає опанування сучасних методів аналізу текстів та інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій. 5. Забезпечення умов для академічної мобільності, наявність координатора мобільності та чітко регламентованих правил визнання результатів навчання в інших ЗВО. 6. Різновекторна реалізація Стратегії інтернаціоналізації університету через освітню, наукову діяльність та міжнародну академічну мобільність. 7. Розвинена матеріально-технічна база: доступ до бібліотечних ресурсів, міжнародних наукових баз даних, сучасного мультимедійного обладнання, лабораторій усного перекладу та комп'ютерних класів. 8. Університет реалізує заходи з удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи курси підвищення кваліфікації для гарантів ОП та науково-практичні конференції. За результатами поточної акредитаційної експертизи встановлено відповідність ОП рівню В за критеріями 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 та рівню Е за критеріями 6 та 8.

Недоліки

1. Диспропорція у розподілі кредитів, передбачених для практичного опанування іноземних мов: значний акцент зроблено на вивчення португальської мови (66 кредитів), тоді як для англійської мови виділено лише 37 кредитів. 2. Обмеженість реального вибору дисциплін, в тому числі внаслідок блочної системи, невідповідність у структурі вибіркового блоків, відсутність робочих програм та анотацій для низки вибіркового дисциплін на офіційному сайті кафедри. Здобувачі обирають переважно ВБ2, що може свідчити про недостатню привабливість або релевантність ВБ1 до їх потреб. 3. Не всі бази практики забезпечують здобувачам освіти можливість працювати з сучасними професійними перекладацькими інструментами, зокрема засобами автоматизованого перекладу (CAT tools). 4. Структурно-логічна схема освітньої програми не відображає послідовності опанування навчальних дисциплін: освітні компоненти подано у формі окремих блоків без демонстрації їх взаємозв'язку. 5. НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, не мають відповідної кількості досягнень у професійній діяльності (менше 4), зазначених у п. 38 Ліцензійних умов. 6. Недостатня прозорість процедури відбору НПП на посаду через їх невідповідність вимогам, що ставляться до НПП законодавством України. 7. Відділ забезпечення якості освіти не здійснює необхідних заходів для усунення невідповідності кадрового забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за ОП. 8. Відсутність процедури рейтингування НПП та оприлюднення результатів рейтингу на офіційному сайті ЗВО. 9. Відсутність практики залучення роботодавців до освітнього процесу. 10. Збір пропозицій всіх груп стейкхолдерів щодо формулювання (коригування) мети та програмних результатів навчання на етапі проєктування ОП переважно відбувається у неформальному форматі та не відображений у наданих гарантом протоколах засідань кафедри та проєктної групи. 11. Відділ забезпечення якості освіти не вживає заходів для залучення здобувачів, студентського самоврядування, випускників і роботодавців до участі в опитуваннях щодо вдосконалення якості ОП та обговорення їх результатів. 12. ЗВО не здійснює моніторинг врахування пропозицій, наданих експертними групами та галузевими експертними радами під час попередньої акредитації ОП.

Рекомендації

1. До 2025–2026 н.р. розробникам освітньої програми передбачити збільшення кількості годин, відведених на практичне оволодіння англійською мовою, з урахуванням потреб ринку праці та побажань роботодавців щодо професійної підготовки випускників. 2. До 2025–2026 н.р. розробникам освітньої програми удосконалити систему вибіркового блоків, забезпечивши здобувачам вищої освіти ширші можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також оприлюднити на сайті кафедри робочі програми вибіркового дисциплін. 3. До 2025–2026 н.р. гаранту освітньої програми розширити співпрацю з установами, що використовують сучасні професійні перекладацькі технології (CAT tools), та включити їх до переліку баз практичної підготовки здобувачів освіти. 4. До 2025–2026 н.р. гаранту освітньої програми розробити оновлену структурно-логічну схему, яка відображатиме

послідовність вивчення освітніх компонентів і їх взаємозв'язок у межах освітньої програми. 5. До 2025-2026 н.р. завідувачу кафедри та гаранту забезпечити повну відповідність НПП освітнім компонентам ОП відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. 6. До 2025-2026 н.р. ЗВО удосконалити конкурсні процедури добору НПП, запровадивши механізм оцінювання відповідності кандидатів Ліцензійним вимогам. 7. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти запровадити ефективні механізми моніторингу та реагування на невідповідність кадрового забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за ОП, а також забезпечити контроль за їх виконанням. 8. До кінця 2024-2025 н.р. ННІФ реалізувати процедуру рейтингового оцінювання НПП згідно з Ухвалою Вченої ради ННІФ за розробленими критеріями та оприлюднити результати такого оцінювання на офіційному сайті ННІФ. 9. До 2025-2026 н.р. гаранту ОП забезпечити залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять. 10. До 2025-2026 н.р. розробникам ОП забезпечити прозорість процесу формулювання (коригування) мети й програмних результатів навчання на етапі проєктування ОП шляхом фіксації рекомендацій/пропозицій у вигляді таблиці врахованих і відхилених рекомендацій/пропозицій. 11. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти розробити та впровадити ефективні механізми залучення здобувачів, студентського самоврядування, випускників і роботодавців до участі в опитуваннях щодо вдосконалення якості ОП, а також забезпечити відкритість і обговорення їх результатів. 12. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти запровадити системний моніторинг врахування пропозицій експертних груп та галузевих експертних рад, зокрема шляхом створення відповідного механізму фіксації, аналізу та звітування про виконані зміни в освітній програмі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма (далі – ОП) «Переклад з португальської та з англійської мов» зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації: 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджена рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУТШ) від 03.06.2024 р. протокол № 14. Зміст ОП повністю відповідає стандарту вищої освіти. Порівняльний аналіз ІК, ЗК, ФК та ПРН ОП з чинним стандартом, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869, демонструє повний збіг ІК, ЗК. Програма включає деталізацію ФК (ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 9) та ПРН (ПРН 1, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 18) з урахуванням особливостей ОП. Перелік ФК було доповнено одинадцятьма ФК: ФК 13 – ФК 23, перелік ПРН було доповнено дев'ятьма ПРН: ПРН 20 – ПРН 28. Щодо зауважень ЕГ та ГЕР, висловлених під час попередньої акредитаційної експертизи зазначив, що вона формує науковий складник ІК та сприяє досягненню ПРН 17 і ПРН 19. Стосовно рекомендації ЕГ щодо включення до нормативних ОК дисципліни або модулів із методики та організації науково-дослідної діяльності, ЗВО вважає це недоцільним, оскільки цю функцію виконує Кваліфікаційна робота бакалавра. У редакції ОП 2024 року відповідний ОК відсутній. Аналіз ЕГ програми ОК «Кваліфікаційна робота бакалавра» підтверджує його роль у формуванні дослідницьких компетентностей, охоплюючи вибір теми, аналіз джерел, формулювання гіпотези, застосування методів, обробку даних та захист результатів. Введення додаткового ОК доцільне лише за умови уникнення дублювання, щоб не перевантажувати здобувачів і не знижувати ефективність навчання. Щодо рекомендації ЕГ «привести форму атестації у відповідність зі Стандартом спеціальності 035 «Філологія», стандарт передбачає атестаційний екзамен, але заклад вищої освіти може запроваджувати додаткові форми атестації відповідно до освітньої програми. Це підтверджує пояснювальна записка до чинного стандарту, затвердженого наказом МОН від 20.06.2019 р. № 869. (<https://cutt.ly/8e6HQDBd>). Вибіркові блоки – «Переклад у міжкультурній комунікації (португальська мова, англійська мова)» та «Письмовий та усний галузевий переклад (португальська мова, англійська мова)» - спрямовані на поглиблення ФК: ФК 22.1, ФК 22.2, ФК 23.1, ФК 23.2. Забезпечення визначених цілей та ПРН ОП відбувається за допомогою різних методів та засобів навчання, кадрової та матеріально-технічної бази. Атестація проводиться у формі складання комплексного підсумкового іспиту з португальської мови та перекладу, комплексного підсумкового іспиту з англійської мови та перекладу та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Враховуючи відповідність чинному стандарту вищої освіти, ЕГ констатує відповідність підкритерію 1.1.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійного стандарту на час розробки та редакції ОП не існувало. Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП, відсутня.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Переклад з португальської та з англійської мов» зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації: 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша — португальська) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджена рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 03.06.2024 р. протокол № 14, введено в дію наказом ректора від 11.06.2024 р., № 488-32 призначена для підготовки фахівців з перекладу, здатних розв'язувати комплексні задачі міжмовного посередництва в усному та письмовому двомовному спілкуванні, зокрема: письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, переклад у парах мов португальська-українська та англійська-українська. Мету ОП визначено відповідно до стратегії ЗВО та його завдань. Мета ОП відповідає меті діяльності Університету із забезпечення фундаментальної практичної підготовки фахівців, формування інтелектуального потенціалу нації, завданням із забезпечення суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу, збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства, як це визначено в Статуті КНУТШ (<https://cutt.ly/ee569yg3>). Мета ОП відповідає місії КНУТШ, класичного ЗВО, національного надбання освіти, науки й культури, яка, відповідно до Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр., полягає у формуванні національної еліти України; підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих українських і міжнародних установ (<https://cutt.ly/7e6e1RH2>). Щодо зауваження ЕГ, висловленого під час попередньої акредитації, стосовно необхідності увиразнення та конкретизації особливостей (унікальності) ОП з огляду на врахування регіонального контексту в окремих ПРН, розробники ОП зазначили, що унікальність ОП полягає, насамперед, у поєднанні двох найпоширеніших мов – португальської та англійської, й унікальність цієї програми полягає не тільки в регіональному, а й у всеукраїнському контексті. До реалізації ОП, зокрема викладання обов'язкового ОК 2 «Практичний курс португальської мови» (1-2 семестри), залучено носія мови, Е. Альбукерке – координатора Київського Центру португальської мови Інституту Камоенса. Це не тільки підкреслює особливість ОП, але й відповідає пункту 36 Розділу III Стратегічного плану розвитку Університету на 2018-2025 роки (<https://cutt.ly/7e6e1RH2>). ЕГ констатує відповідність підкритерію 1.3.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

На ОП постійно проводяться опитування стейкхолдерів, що підтверджено зустрічами з фокус-групами та опитуванням здобувачів щодо якості викладання ОК. Гарант програми І. Циркунова надала витяги з протоколів засідань кафедри та зустрічі керівників практики, зокрема, від 14.11.2023 р. (витяг з протоколу №3) та 19.03.2024 р., де було вирішено врахувати рекомендації представників ринку праці щодо проходження практики як португальською, так і англійською мовами, а також включення перекладацької практики з англійської мови як другої іноземної. Проте аналіз ОП свідчить про пріоритет португальської мови, оскільки її виробнича практика триває 4 тижні, тоді як англійської – лише 2. Представники баз практики під час зустрічі з ЕГ наголошували на необхідності розширення практики з англійської мови та збільшення навчального часу, відведеного на її вивчення. Наданий ЕГ витяг з протоколу №7 (від 16.04.2024 р.) засвідчує внесення змін до ОП з метою врахування рекомендацій стейкхолдерів, здобувачів освіти, випускників та академічної спільноти. Пропоновані зміни включають реорганізацію навчальних дисциплін, зокрема: створення комплексної дисципліни «Практика письмового та усного перекладу» для португальської та англійської мов, а також додавання до обов'язкових ОК нових дисциплін: «Сучасні варіанти та діалекти португальської мови», «Інформаційні технології та ШІ у перекладі». Аналіз змісту ОП та підсумки зустрічей ЕГ зі здобувачами й випускниками свідчать про врахування рекомендацій стейкхолдерів, зазначених у вищенаведеному витягу з протоколу. Зокрема, випускники О. Дацюк та І. Цимбал у своїх рецензіях рекомендували включити до ОП роботу з програмним забезпеченням для автоматизованого перекладу, а також приділити більше часу бразильському варіанту португальської мови. Зміни до ОП 2024 р., витяги з протоколів засідань кафедри, а також зустрічі ЕГ з випускниками та гарантом ОП підтверджують факт врахування цих рекомендацій. Незважаючи на те, що деякі представники баз практики (Агентство перекладів Fresh Translation, Інститут стратегічних досліджень) не до кінця усвідомлюють важливість автоматизованого перекладу, інші фахівці (О. Тертичний, Центр перекладу «АЛЕСКО») та випускники наголошують на необхідності використання ШІ, CAT-tools та Trados для ефективності навчання здобувачів. ЕГ підтвердила наявність ліцензій Trados та інтеграцію технологій автоматизованого перекладу в навчальний процес. Результати опитування здобувачів, витяги з протоколів кафедри та підсумки зустрічей з фокус-групами, проаналізовані ЕГ, свідчать про системний підхід до аналізу думок усіх груп стейкхолдерів та здатність проєктної групи реагувати на їхні запити. Проте зафіксовані у протоколах та відгуках пропозиції стосуються переважно змін до обов'язкових ОК та ВК, тоді як залучення стейкхолдерів до проєктування ОП, формулювання (коригування) мети та ПРН, за свідченнями фокус-груп, має неформальний характер. ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 1.4

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПРН відповідають ринку праці й забезпечують широкий вибір кар'єрних можливостей для випускників. Вони можуть працювати у різних галузях господарства, де потрібні послуги з перекладу, створення, аналізу, оцінювання тексту; в освітній, науковій, літературно-видавничій галузях; у засобах масової інформації; в агентствах PR-технологій; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах. Обов'язкові ОК та ДВС забезпечують здобувачів базовими знаннями відповідно до тенденцій розвитку спеціальності. ОК «Інформаційні технології та штучний інтелект у перекладі» був доданий до навчального плану (згідно з протоколом №7 засідання кафедри від 16.04.2024 р.). Зміст цього компонента охоплює як теоретичні, так і практичні аспекти використання інформаційних технологій та штучного інтелекту в перекладацькій діяльності. Під час лекцій студенти ознайомлюються з історією розвитку штучного інтелекту, різноманітними програмами, такими як Google Translate, DeepL, SDL Trados, MateCAT, а також електронними словниками. Практичні заняття включають роботу з перекладацькими програмами, створення баз даних пам'яті перекладів та термінологічних баз, використання штучного інтелекту для перекладу текстів та відеоматеріалів, оцінювання якості машинного перекладу, редагування текстів після машинного перекладу та автоматизацію процесу створення субтитрів. Проте під час зустрічей з представниками баз практики експертна група з'ясувала, що не всі керівники цих установ (зокрема, Агентства перекладів Fresh Translation та Інституту стратегічних досліджень) повністю усвідомлюють важливість використання інструментів автоматизованого перекладу в роботі сучасного перекладача. Водночас О. Тертичний, засновник Центру перекладу «АЛЕСКО», підкреслив важливість використання CAT-tools та ШІ для підвищення якості перекладу та необхідність навчання студентів цим технологіям. Випускники ОП наголошували на важливості практичних навичок роботи з інструментами автоматизованого перекладу, особливо з Trados. ЕГ підтвердила наявність ліцензій Trados та інтеграцію цих технологій у навчальний процес. ОП не спрямована на врахування регіонального контексту. Досвід вітчизняних і закордонних ЗВО враховано шляхом аналізу аналогічних освітніх програм, зокрема, у Лінгвістичному університеті, а також враховано досвід європейських університетів і шкіл перекладу, зокрема, Гранаді, Парижа, Страсбурга, Інституту Камоенса та Еворського університетів (Португалія). ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 1.5

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. ОП містить деталізацію ФК та ПРН з урахуванням специфіки програми. 2. Перелік фахових компетентностей (23.2) та програмних результатів навчання (28.2) є розширеним, що свідчить про гнучкість та здатність програми адаптуватися до потреб ринку праці. 3. ОП передбачає вивчення двох іноземних мов та здійснення перекладу у двох мовних парах, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників на ринку праці. 4. Формулювання мети програми є чітким та відповідає загальній місії КНУТШ. 5. Мета та цілі ОП узгоджуються зі стратегічними цілями Університету, спрямованими на підготовку висококваліфікованих фахівців та розвиток інтелектуального потенціалу України.

Недоліки

Здобувачі, випускники, представники баз практики та ринку праці активно залучаються до процесу внесення змін до освітніх компонентів. Проте збір їхніх пропозицій щодо формулювання (коригування) мети та програмних результатів навчання на етапі проєктування освітньої програми переважно відбувається у неформальному форматі та не відображений у наданих гарантом протоколах засідань кафедри та проєктної групи.

Рекомендації

До 2025-2026 н.р. розробникам освітньої програми посилити роботу із залучення здобувачів, випускників та роботодавців до визначення цілей та програмних результатів навчання, моніторингу та перегляду освітньої програми. Забезпечити прозорість процесу формулювання (коригування) мети й програмних результатів навчання на етапі проєктування освітньої програми шляхом фіксації рекомендацій/пропозицій у вигляді таблиці врахованих і відхилених рекомендацій/пропозицій. Інформувати стейкхолдерів про результати розгляду їхніх пропозицій та рекомендацій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітня програма має обсяг 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених рівнем вищої освіти, становить 180 кредитів ЄКТС. Обсяг дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає встановленим вимогам. Таким чином, обсяг освітньої програми та окремих її компонентів узгоджується з вимогами законодавства та Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Експертна група дійшла висновку, що зміст освітньої програми має визначену структуру, а освітні компоненти утворюють взаємопов'язану систему, спрямовану на досягнення поставленої мети та програмних результатів навчання. Водночас структурно-логічна схема програми не відображає чіткої послідовності вивчення дисциплін, оскільки освітні компоненти подані у вигляді окремих блоків без демонстрації їх взаємозв'язку. Програма забезпечує набуття студентами загальнокультурних, громадянських і професійних компетентностей, необхідних для підготовки фахівців у сфері перекладу. Разом із тим, було виявлено певні недоліки. Частину зауважень, висловлених під час попередньої акредитації, розробники програми врахували, зокрема щодо необхідності збалансування навчальних годин між різними мовами та введення перекладацької практики з англійської мови. Однак диспропорція в розподілі кредитів між вивченням португальської та англійської мов залишається нерозв'язаною. Загальний обсяг кредитів, виділених на вивчення португальської мови, становить 66 кредитів (Практичний курс португальської мови – 42 кредити, Практика перекладу – 18 кредитів, Перекладацька практика – 6 кредитів), у той час як на англійську мову передбачено лише 37 кредитів (Практичний курс англійської мови – 25 кредитів, Практика перекладу – 9 кредитів, Перекладацька практика – 3 кредити). Під час інтерв'ю розробники програми пояснили цю нерівномірність тим, що першокурсники вже мають високий рівень володіння англійською мовою, тоді як португальську мову вони починають вивчати з нуля, що й обумовлює більший навчальний обсяг для її опанування. Водночас обсяг дисципліни «Практика перекладу (англійська мова)», що включає підготовку з письмового та усного перекладу, складає 9 кредитів, що є недостатнім для формування всіх необхідних перекладацьких навичок. Крім того, аналіз структури практичної підготовки також вказує на перевагу португальської мови: тривалість виробничої перекладацької практики з португальської мови становить 4 тижні, тоді як навчальна практика з англійської мови триває лише 2 тижні. За словами розробників програми, на цьому етапі студенти знайомляться з типами документів і корпоративною етикою, а під час виробничої практики вже виконують реальні перекладацькі завдання. Однак експертна група не мала змоги ознайомитися з робочою програмою та анотацією навчальної практики з англійської мови. Представники баз практик наголосили на важливості розширення перекладацької практики з англійської мови, а учасники відкритої зустрічі висловили підтримку ідеї збільшення навчального часу, відведеного на її опанування. Таким чином, хоча загальний зміст освітньої програми відповідає вимогам підкритерію 2.2, необхідно вдосконалити її структурно-логічну схему та оптимізувати розподіл освітніх компонентів для більш ефективного формування професійних компетентностей здобувачів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціалізації 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оскільки основним завданням ОП є підготовка фахівців у галузі філології, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології й проводити діяльність, пов'язану з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. ОП поєднує вивчення загальнонаукових, лінгвістичних та літературознавчих дисциплін, а також освітніх компонентів, пов'язаних із теорією і практикою перекладу, використанням інформаційних технологій у перекладацькій діяльності. Опанування теоретичних засад предметної галузі, методів та технологій, зокрема ознайомлення з актуальними теоріями та концепціями філологічної науки, засвоєння загальнонаукових і спеціалізованих філологічних методів аналізу лінгвістичних одиниць, а також застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності забезпечується дисциплінами «Вступ до мовознавства», «Вступ

до перекладознавства», «Зарубіжна література», «Порівняльні студії», «Термінознавство (португальська мова)», «Інформаційні технології та штучний інтелект у перекладі». Опанування технік і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами відбувається у рамках навчальних дисциплін «Редагування текстів (українська мова)», «Стилістика португальської мови». Мова в усіх її аспектах є предметом вивчення ОК «Практичний курс португальської мови», «Практичний курс англійської мови», «Латинська мова для перекладачів», «Історія португальської мови». Спеціальні вміння й навички, необхідні для міжкультурної медіації в перекладі, галузевого перекладу, набуваються здобувачами в межах ОК «Практика письмового та усного перекладу».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Згідно ВСО, ЗО можуть обирати один із блоків дисциплін в межах ОП (ВБ1 «Переклад у міжкультурній комунікації (португальська мова, англійська мова)» та ВБ2 «Письмовий та усний галузевий переклад (португальська мова, англійська мова)» загальним обсягом 51 кр.), іншої ОП ННІФ (по 1 дисципліні обсягом 3 кр. з Переліку 1, 2, 3) або будь-якого іншого широкого спектру ОП, що формально надає широкий вибір. Однак фактично вибір обмежується лише блоками та Переліками 1, 2, 3, що звужує реальний вибір. Крім того, ЗО зазначили, що з двох блоків обирають переважно ВБ2, що може свідчити про недостатню привабливість або релевантність ВБ1 до потреб ЗО. Аналіз ОК засвідчив невідповідність у структурі блоків. У ВБ1 наявна дисципліна «Переклад офіційних та ділових текстів» (португальська мова), а у ВБ2 – «Ділова англійська мова». Водночас у ВБ1 відсутня аналогічна дисципліна для англійської мови, а також не передбачено вивчення ділової португальської мови. Ці розбіжності вказують на необхідність удосконалення структури ВБ для забезпечення їхньої узгодженості та балансу. Згідно ВСО, вступники ще під час подання заяв можуть ознайомитися зі структурою ОП, оскільки вона перебуває у відкритому доступі на сайті ННІФ, а остаточно реалізують своє право вибору навчальних дисциплін зазвичай не пізніше початку весняного семестру, що передувє навчальному року з блоковими дисциплінами. Водночас ЕГ виявила відсутність РП та анотацій для низки дисциплін (ВБ1.2. Переклад офіційних та ділових текстів (португальська мова), ВБ1.3. Основи художнього перекладу з португальської мови, ВБ1.6. Переклад медіатекстів та реклами (португальська мова), ВБ1.7. Англійська мова у корпоративному спілкуванні, ВБ1.9. Лінгвокультурологічні аспекти перекладу з англійської мови, ВБ1.5. Лінгвокультурологічні аспекти перекладу з української мови, ВБ1.10 Усний двосторонній послідовний переклад з англійської мови у міжкультурній комунікації, ВБ2.4. Ділова англійська мова, ВБ2.7. Основи перекладу з української мови португальською спеціальних текстів, ВБ2.1. Фаховий переклад у сфері ділового спілкування (португальська мова), ВБ2.10 Усний двосторонній послідовний переклад з англійської мови у фаховій комунікації, ВБ2.9. Усний галузевий двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова), ВБ2.3. Португальська мова у фаховій комунікації), що ускладнює процес вибору та порушує принципи інформаційної відкритості. За результатами внутрішнього моніторингу якості освіти, опитування ЗО випускних курсів виявило негативні тенденції щодо поінформованості та зрозумілості процедур вибору дисциплін. У відповідь на ці виклики на загальноуніверситетському рівні були вжиті заходи, спрямовані на поширення необхідної інформації через офіційні комунікаційні канали КНУТШ. Як зазначила керівник відділу забезпечення якості освіти Д. Щеглюк, було організовано серію інформаційних зустрічей зі ЗО з метою роз'яснення процедури вибору дисциплін, що знайшло підтвердження серед ЗО та розробників ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план забезпечують інтенсивну практичну підготовку здобувачів вищої освіти, спрямовану на формування ключових професійних компетентностей, необхідних для здійснення перекладацької діяльності. Організація практичної підготовки регламентована відповідними нормативними документами, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» та «Положенням про навчальні та виробничі практики студентів ННІ філології». Перекладацька практика, що реалізується в 8-му семестрі (англійська мова – 3 кредити, португальська мова – 6 кредитів), відбувається з відривом від теоретичного навчання та спрямована на ознайомлення студентів зі специфікою професійної діяльності, формування первинних практичних навичок, розвиток міжмовної та міжкультурної медіації, оволодіння сучасними перекладацькими технологіями, зокрема засобами автоматизованого перекладу. Аналіз структури практичної підготовки свідчить про диференційований підхід до організації навчальної та виробничої практики: навчальна практика з англійської мови триває 2 тижні, а виробнича практика з португальської мови – 4 тижні. Такий розподіл, за словами розробників ОП, пояснюється відмінностями у змістовному наповненні: на етапі навчальної практики здобувачі ознайомлюються з основами професійної діяльності, а під час виробничої практики здійснюють безпосередню перекладацьку діяльність. ЕГ звертає увагу, що в Таблицю 1. "Інформація про освітні компоненти ОП" було завантажено РП ОК 23.02 Частина 2. Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (португальська мова). При цьому експерти не мали можливості ознайомитися зі змістом ОК 23.01 Частина 1. Навчальна перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова) через відсутність РП та анотації. Базами практик є перекладацькі агентства, установи Міністерства закордонних справ, громадські організації. Комунікація з представниками баз практик засвідчила недостатню обізнаність керівників щодо значущості використання інструментів автоматизованого перекладу в професійній діяльності перекладача (Агентство перекладів Fresh Translation, Інститут стратегічних досліджень). Водночас інші фахівці перекладацької галузі, зокрема О. Тертичний, засновник Центру перекладу «АЛЕСКО», підкреслюють важливість використання технологій штучного інтелекту та

CAT tools для підвищення ефективності перекладацького процесу та необхідність підготовки студентів до роботи з цими інструментами. Випускники освітньої програми також наголошують на важливості опанування сучасних технологій перекладу, зокрема програмного забезпечення Trados. ЕГ переконалася у наявності достатньої кількості ліцензій Trados у розпорядженні кафедри, експертам продемонстрували цифрові сліди роботи студентів у системі, що засвідчує інтеграцію автоматизованих перекладацьких технологій у навчальний процес.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма передбачає набуття здобувачами soft skills, що відповідають заявленим цілям ОП. Освітні компоненти, що входять до програми, сприяють формуванню ключових соціальних навичок, таких як комунікація, лідерство, відповідальність, критичне мислення, робота в команді та вміння вирішувати конфлікти. Ці навички розвиваються під час інтерактивних занять, рольових ігор, дискусій, командної роботи над презентаціями, захисту курсових і наукових досліджень, що забезпечує здобувачам необхідний рівень підготовки для їхньої майбутньої професійної діяльності. Важливу роль у формуванні соціальних навичок відіграють культурні та освітні заходи, організовані університетом, зокрема конкурси, олімпіади, дні відкритих дверей, святкування Міжнародного дня перекладача тощо. Представник Відділу сприяння працевлаштування під час зустрічі розповів про комплекс заходів, спрямованих на інтеграцію студентів та випускників до ринку праці, зокрема job expo, кар'єрні фестивалі, тематичні бесіди та зустрічі з представниками роботодавців і випускниками, що також сприяє формуванню соціальних навичок, забезпечує здобувачам конкурентоспроможність на ринку праці та сприяє їх професійному зростанню. Здобувачі освіти підтвердили на зустрічах свою залученість до цих заходів. Аналіз освітніх компонентів ОП, програмних результатів навчання та матриць відповідності засвідчує, що набуття здобувачами заявлених soft skills забезпечується всіма освітніми компонентами програми.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітніх компонентів освітньої програми визначено на основі рішення проєктної групи, погоджено Науково-методичною комісією, Вченою радою Навчально-наукового інституту філології та Вченою радою Університету. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ», кредитний обсяг освітніх компонентів розраховано з урахуванням нормативних вимог та фактичного навчального навантаження здобувачів освіти. Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 180 кредитів відведено для опанування обов'язкових освітніх компонентів, а 60 кредитів – на дисципліни за вибором здобувачів, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи визначене відповідно до встановлених нормативів і становить у середньому 52% для самостійної роботи, що відповідає нормативним вимогам (від 50% до 66%). Фактичне навантаження здобувачів освіти відповідає програмним результатам навчання, що підтверджується результатами моніторингу та опитування студентів. Освітній процес організовано відповідно до нормативних документів, з урахуванням реального часу, необхідного для засвоєння програмного матеріалу. Таким чином, обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) узгоджується із законодавчими вимогами, фактичним навантаженням здобувачів та сприяє досягненню програмних результатів навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів вищої освіти за освітньою програмою здійснюється без застосування дуальної форми навчання. Водночас структура освітньої програми забезпечує практикоорієнтованість підготовки майбутніх фахівців шляхом поєднання теоретичного навчання та значної кількості практичних занять, які у 3,5 рази перевищують обсяг лекційних годин. Особливу роль у формуванні перекладацької компетентності відіграє перекладацька практика, яка сприяє закріпленню здобутих знань, розвитку навичок роботи в команді та автономної діяльності, застосуванню інноваційних технологій у перекладі. Використання інтерактивних методів навчання, таких як реферати, доповіді, презентації, групові та індивідуальні проєкти, а також залучення студентів до активного обговорення під час лекцій, сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних адаптуватися до вимог сучасного ринку праці.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма демонструє потенціал у формуванні компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених у резолюції Генеральної Асамблеї ООН. Інтеграція проблематики

сталого розвитку в освітній процес здійснюється через освітні компоненти, спрямовані на формування загальних компетентностей, зокрема усвідомлення екологічних, соціально-політичних та культурних аспектів сталого розвитку. Окремі тематичні блоки, присвячені правам людини, екологічним проблемам, рівності та міжнародному партнерству, включені до змісту курсу «Практика письмового та усного перекладу». Під час перекладацької практики здобувачі освіти сприяють досягненню цілей сталого розвитку, таких як скорочення нерівності (Ціль 10) та зміцнення глобального партнерства (Ціль 17), беручи участь у проєктах міжнародного співробітництва та протидії дезінформації. Таким чином, освітня програма відповідає сучасним викликам та сприяє реалізації цілей сталого розвитку, забезпечуючи формування відповідних компетентностей у здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Структура та зміст освітньої програми узгоджуються з предметною областю заявленої спеціальності та забезпечують формування необхідних фахових компетентностей відповідно до вимог стандарту вищої освіти. 2. Освітня програма передбачає навчання за трьома робочими мовами (українська, англійська, португальська) та опанування двостороннього перекладу (англійська-українська, португальська-українська), що відповідає актуальним тенденціям розвитку ринку праці. 3. Програма включає опанування сучасних методів аналізу текстів та інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій у професійну діяльність, що сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця. 4. Значний обсяг кредитів передбачено для практичного опанування мов, а також реалізацію перекладацьких практик з двох мов, що забезпечує студентам можливість ознайомлення зі специфікою професійної діяльності та застосування набутих знань у реальних умовах.

Недоліки

1. Диспропорція у розподілі кредитів, передбачених для практичного опанування іноземних мов: значний акцент зроблено на вивчення португальської мови (66 кредитів), тоді як для англійської мови виділено лише 37 кредитів. 2. Обмеженість реального вибору дисциплін, в тому числі внаслідок блочної системи, невідповідність у структурі вибірових блоків, відсутність робочих програм та анотацій для низки вибірових дисциплін на офіційному сайті кафедри. Здобувачі обирають переважно ВБ2, що може свідчити про недостатню привабливість або релевантність ВБ1 до їх потреб. 3. Не всі бази практики забезпечують здобувачам освіти можливість працювати з сучасними професійними перекладацькими інструментами, зокрема засобами автоматизованого перекладу (CAT tools). 4. Структурно-логічна схема освітньої програми не відображає послідовності опанування навчальних дисциплін: освітні компоненти подано у формі окремих блоків без демонстрації їх взаємозв'язку.

Рекомендації

1. До 2025–2026 н.р розробникам освітньої програми передбачити збільшення кількості годин, відведених на практичне оволодіння англійською мовою, з урахуванням потреб ринку праці та побажань роботодавців щодо професійної підготовки випускників. 2. До 2025–2026 н.р. розробникам освітньої програми удосконалити систему вибірових дисциплін, забезпечивши здобувачам вищої освіти ширші можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також оприлюднити на сайті кафедри робочі програми вибірових дисциплін. 3. До 2025–2026 н.р. гаранту освітньої програми розширити співпрацю з установами, що використовують сучасні професійні перекладацькі технології (CAT tools), та включити їх до переліку баз практичної підготовки здобувачів освіти. 4. До 2025–2026 н.р. гаранту освітньої програми розробити оновлену структурно-логічну схему, яка відображатиме послідовність вивчення освітніх компонентів і їх взаємозв'язок у межах освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до КНУТШ в 2024 р. розроблені Приймальною комісією відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 р. Правила прийому схвалені Вченою радою КНУТШ (протокол №11 від

11.04.2024 р.) та введені в дію наказом ректора (наказ № 310-32 від 11.04.2024 р.) (<https://cutt.ly/Je6vRtRV>). Детальна інформація про процедуру вступу, перелік спеціальностей, терміни прийому та перелік необхідних документів розміщена на сторінці Приймальної комісії (<https://cutt.ly/7e6vUyIq>, <https://cutt.ly/ee6vUAmR>), а також на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/oe6vIato>). Ці сторінки є інформативними, містять контактні телефони та електронні адреси. ЕГ засвідчує, що правила прийому на ОП відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими, та є у вільному доступі для вступників. ЕГ констатує відповідність підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Конкурсний відбір для вступу на перший курс на навчання для здобуття ступеня бакалавра відбувається на основі повної загальної середньої освіти. У «Правилах прийому до КНУТШ у 2024 році» (<https://surl.li/niphxh>) мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі, а також ваговий коефіцієнт оцінок з предметів національного мультипредметного тесту або результатів сертифікатів ЗНО 2019-2021 визначається Додатком 2.4. Правила прийому на цю ОП встановлюють такі конкурсні предмети та вагові коефіцієнти з предметів НМТ або результатів сертифікатів ЗНО 2019-2021: Українська мова (0,40), Математика (0,30), Історія України (0,30) Іноземна мова (0,40), Біологія (0,20), Фізика (0,20), Хімія (0,20), Українська література (0,40), Географія (0,30). Це відповідає п.8 розділу VII додатку 7 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 р. МОН України (<https://cutt.ly/be6vof36>). ЕГ констатує відповідність підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, врегульовано: «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (Розділи 7 та 11) (<https://cutt.ly/xe6bJCTc>); Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ від 08.05.2023 р. (<https://cutt.ly/Ze6bK8dY>); документами про порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ (<https://cutt.ly/ue6bLWye>); «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ» (<https://cutt.ly/2e6bL34r>); Наказом Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 «Про затвердження Порядку проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (<https://cutt.ly/Te6bZN87>). Усі документи знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті КНУТШ. У ННІФ працює координатор академічної мобільності, який опікується відповідним напрямком роботи із здобувачами (<https://cutt.ly/Qe6b5tNK>). Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що усі стейкхолдери обізнані з можливостями та правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Згідно з ВСО, право на академічну мобільність реалізував здобувач В. Лозовик протягом 2019-2020 н.р., який перебував в університеті Коїмбри (Португалія), і якому було перезараховано результат навчання за ОК «Português moderno» в Коїмбрському університеті відповідно до ОК «Практичний курс португальської мови». Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ОП здобувачка Т. Артюх повідомила, що навчалася в Лісабонському університеті за програмою кредитно-академічної мобільності протягом 2023-2024 навчального року. Через розбіжності між програмами їй не було перезараховано частину кредитів за 1-й семестр, за 2-й семестр було перезараховано кредити з португальської мови. Це сталося тому, що в Лісабонському університеті Т. Артюх вивчала переважно міжкультурну комунікацію, тоді як в КНУТШ вона обрала блок галузевого перекладу. Це пов'язано з тим, що, згідно із затвердженими у ЗВО процедурами, визнання РН, зокрема здобутих під час академічної мобільності, відбувається на підставі порівняння програм відповідної ОП ЗВО та ЗВО-партнера, де ключовими є компетентності навчання. Професійно орієнтовані ВК, які не мають прямих аналогів у навчальному плані відповідної спеціальності, можуть бути визнані, якщо вони відповідають освітній характеристиці цієї спеціальності. ЕГ підтверджує нормативну врегульованість цього процесу та поінформованість здобувачів щодо відповідних можливостей, правил і процедур, а також факт перерахування кредитів за допомогою ECTS, тому ЕГ констатує відповідність підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти регулюється «Положенням про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ» (затверджено Вченою Радою КНУТШ 6.02.2023 р., протокол №8) – <https://cutt.ly/Ve6nVZCi>. Правила визнання навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти є чіткими і зрозумілими, не суперечать законодавству та відповідають

наказу Міністерства освіти і науки України за №130 від 16.03.2022 р. «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://cutt.ly/ie6modBq>). Для реалізації визнання результатів такого навчання здобувачу необхідно подати заяву на ім'я ректора та відповідні документи про неформальну освіту. Після цього створюється предметна комісія з метою визнання результатів навчання. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ОП зазначили, що вони обізнані з можливостями та правилами визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, проте практики застосування цих процедур за цією ОП не було, оскільки, за словами здобувачів, вони вважають, що можуть досягнути цілей програми за рахунок ОК програми. Під час зустрічі ЕГ з керівництвом КНУТШ проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик зазначив, що зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, є альтернативною можливістю для студента будувати власну освітню траєкторію. Він також підкреслив, що ОП повинна досягати своїх цілей без залучення програм неформальної освіти, інакше вона вважається неякісною. Проте, за словами А. Гожика, кожен викладач має право в межах свого ОК рекомендувати (включивши до робочої програми) певні програми неформальної освіти як альтернативні шляхи здобуття часткових РН свого ОК і несе відповідальність за таку рекомендацію. Наразі можливість зарахування результатів неформальної освіти передбачено в ОК «Термінознавство», ВК «Інформаційні технології в перекладі та локалізація». Оскільки на ОП не було конкретних випадків визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, ЕГ не має змоги оцінити послідовність дотримання встановлених правил під час реалізації освітньої програми. Водночас ЕГ підтверджує нормативну врегульованість цього процесу та поінформованість здобувачів вищої освіти щодо відповідних можливостей, правил і процедур. ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 3.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Інформація про вступ є доступною, структурованою та містить контактні дані для консультацій. 2. Чітко регламентовані правила визнання результатів навчання з інших ЗВО, включаючи академічну мобільність. 3. Наявність координатора академічної мобільності, який супроводжує студентів на всіх етапах.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 3 не виявлено. Здобувачі обізнані з можливостями і процедурами визнання результатів, отриманих у системі неформальної/інформальної освіти, проте активно не використовують ці можливості.

Рекомендації

До 2025-2026 н.р. винести на обговорення на засідання кафедри або проєктної групи ОП питання щодо проведення аналізу потенційних курсів, де визнання результатів неформального навчання може бути корисним та релевантним.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

На основі аналізу ОП, опитувань НПП та здобувачів встановлено, що форми та засоби навчання і викладання за ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/le6ZyIdI>). Освітній процес здійснюється у формі лекцій, практичних занять, консультацій, самостійної роботи, практичної підготовки та контрольних оцінювань. Подані у відкритому доступі (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>) РП навчальних дисциплін містять перелік методів викладання та навчання, які використовують викладачі в навчальному процесі. Студентоцентроване навчання та відповідність принципам академічної свободи є одним із головних підходів до організації освітнього процесу в КНУТШ, про що зазначено в «Етичному кодексі університетської спільноти» (<https://cutt.ly/qe6ZzUWo>). Аналіз, проведений ЕГ, засвідчує відповідність методів навчання та викладання на ОП принципам академічної свободи. На зустрічі зі здобувачами

освіти, ЕГ отримала інформацію, що студенти мають доступ до навчальних, навчально-методичних та інших матеріалів, що застосовуються в освітньому процесі, можливість вільного вибору навчальних дисциплін, теми бакалаврської роботи. Під час зустрічі з гарантом та здобувачами, ЕГ встановлено, що серед здобувачів проводяться регулярні опитування щодо задоволеності методикою викладання. Більшість опитуваних мають позитивну думку щодо якості викладання дисциплін і вказують на те, що викладачі загалом враховують індивідуальні особливості, освітні потреби, можливості та здібності усіх студентів, що свідчить на користь студентоцентрованого підходу до викладання. Експертна група зафіксувала невідповідність шифрів і назв освітніх компонентів, зазначених на сторінці кафедри, в освітній програмі та навчальному плані. Зокрема, на сторінці кафедри розміщено робочі програми ОК9 «Практика письмового та усного перекладу (португальська мова)» та ОК18 «Практика письмового та усного перекладу (англійська мова)», тоді як в освітній програмі та навчальному плані вони вказані як 4.1 «Практика перекладу (португальська мова)» та 4.2 «Практика перекладу (англійська мова)». Така невідповідність ускладнює ідентифікацію освітніх компонентів в матриці відповідності ОК, ФК, ЗК та ПРН. ЕГ також зазначає, що на сайті відсутні анотації на нові освітні компоненти.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Усі учасники освітнього процесу мають доступ до ОП, РП обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, атестаційних екзаменів (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>). За результатами опитувань фокус-груп здобувачів, випускників і викладачів ЕГ з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу своєчасно (на першому занятті) отримують інформацію по кожній навчальній дисципліні стосовно цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, форм контрольних заходів, порядку та критеріїв оцінювання. На дошці оголошень розміщено розклад, графік сесій (<https://cutt.ly/Ae6ZDqFd>). Інформація також поширюється через старост груп і кураторів. Під час зустрічей здобувачі висловилися про доступність всієї необхідної інформації, яка є також чіткою і зрозумілою. Здобувачі вважають спосіб інформування зручним та ефективним. Однак, ЕГ з'ясовано, що в більшості РП бракує списку питань для семестрового контролю.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідає «Статуту КНУТШ» (<https://cutt.ly/Ae6ZCBSM>) і «Положенню про науково-дослідну роботу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/n36sWhE>). На зустрічах з фокус-групами (НПП, здобувачами, представниками студентського самоврядування) був підтверджений факт сприяння ННІФ і, зокрема кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП, зокрема підходи, які використовують викладачі у навчальному процесі, сприяють поширенню академічної свободи та наукової діяльності. В РП ОК25 «Кваліфікаційна робота бакалавра» зазначено мету дисципліни, яка передбачає виявлення кола перекладацьких проблем, породжуваних об'єктом дослідження, на конкретному емпіричному матеріалі і пошуку загальних шляхів їх розв'язання. На сторінці ОП (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>) розміщені теми затверджених бакалаврських робіт. Студенти можуть брати участь в щорічних Всеукраїнських наукових читаннях за участю молодих учених «Філологія XXI сторіччя: традиції і новаторство», де працює кафедральна секція з перекладознавства, і зробити публікацію (<https://cutt.ly/9e6Z8GA3>), виступити на інших наукових та науково-практичних конференціях, представити свої роботи на Конкурсі наукових робіт. На сторінці кафедри представлено інформацію про наукову діяльність здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/6e649x6M>). ЕГ констатує низьку наукову активність студентів. В 2022 р. було опубліковано 1 статтю в збірнику наукових праць «Стиль і переклад», в 2023 р. опубліковані 1 тези доповіді на VIII Всеукраїнських наукових читаннях за участю молодих учених «Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи», в 2024 р. немає жодних публікацій.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За результатами зустрічей з НПП і гарантом ОП ЕГ робить висновок, що викладачі оновлюють зміст ОК відповідно до потреб, а також регулярно (щорічно) переглядають РП навчальних дисциплін. За рішенням НМК ННІФ дія раніше затвердженої робочої програми може бути продовжена максимум два навчальні роки поспіль, а потім обов'язково потрібно оновлювати РП. Внесені зміни обговорюються і затверджуються спершу кафедрою, потім — НМК ННІФ. Викладачі оновлюють наповнення навчальних дисциплін з урахуванням власних наукових досліджень, сучасних підходів і практик у сфері перекладу. На кафедрі працює навчально-методичний семінар (керівник — доц. С. Фокін), у межах якого викладачі обговорюють новітні освітні технології, шляхи їх впровадження в навчальний процес. Для оновлення змісту дисциплін викладачі використовують власні навчально-методичні та наукові розробки, які є новітніми для португалістики і викладання перекладу (наприклад, «Практикум з техніки нотування: переклад з португальської: підручник» (С. Фокін, О. Вронська, О. Орличенко, Е. Альбукерке), «Порівняльна лексикологія португальської та української мов. Навчальний посібник» (Г. Верба, А. Бережний), публікації, а також

результати стажувань, науково-дослідної роботи. Викладачі перекладу у більшості є перекладачами-практиками (С. Фокін, І. Циркунова), що дає їм можливість включати до програм перекладацькі кейси з досвіду викладача.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Стратегія інтернаціоналізації КНУТШ (<https://cutt.ly/TwIpYhbm>) базується на Статуті Університету (<https://cutt.ly/Ae6ZCBSM>) та новій редакції Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр. і передбачає різні вектори її реалізації через освітню, наукову діяльність, інтернаціоналізацію у сфері передачі знань і технологій, міжнародну академічну мобільність. КНУТШ активно співпрацює з Коїмбрським університетом (Португалія). На основі чотиристоронньої Угоди між КНУТШ, Посольством Португалії в Україні, Інститутом Камоенса (Португалія) та Лінгвістичним університетом (Київ) до викладання було залучено лектора з Португалії (Енріке Менезиш ді Альбуркеке). Викладачі беруть участь у міжнародних проєктах, навчаннях, семінарах, конференціях та стажуваннях закордоном. У 2024 р. гарант І. Циркунова пройшла курси корпусної лінгвістики в Єнському університеті Фрідріха Шиллера (Німеччина) та закінчила дворічне стажування у Гранадському університеті (Іспанія). У КНУТШ функціонує відділ академічної мобільності, на веб-сторінці якого розміщено інформацію про можливості академічної мобільності, у тому числі й віртуальної (<https://cutt.ly/p36hEYd>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Різновекторна реалізація Стратегії інтернаціоналізації КНУТШ через освітню, наукову діяльність, інтернаціоналізацію у сфері передачі знань і технологій, міжнародну академічну мобільність.

Недоліки

1. Неспівпадіння шифрів і назв ОК, вказаних на сторінці кафедри і в ОП та НП. Відсутність на сайті анотацій на нові компоненти. 2. Низька наукова активність здобувачів вищої освіти.

Рекомендації

1. До кінця поточного навчального року гаранту ОП завантажити на сторінку ОП анотації нових освітніх компонентів. 2. До кінця поточного року гаранту ОП налагодити систематичне залучення здобувачів вищої освіти до участі в наукових конференціях, публікації тез і статей.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання базуються на «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/grqusmc9>) та чітко й зрозуміло викладені в РП освітніх компонентів (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>). Окрім цього, на початку викладання навчальної дисципліни (на першому занятті) кожен викладач ознайомлює здобувачів з графіком контрольних заходів, системою оцінювання знань тощо, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та НПП. На дошці оголошень подається інформація про графік навчального процесу, розклад занять, сесій, підсумкову атестацію (<https://cutt.ly/Ae6ZDqFd>). Формами контрольних заходів в межах освітніх компонентів є поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль (залік або іспит), а також диференційований залік, яким оцінюється виробнича перекладацька практика. Поточний контроль відбувається в усній або письмовій формі на кожному практичному занятті, модульний – у

формі тестування чи підсумкових завдань. Підсумковий контроль (у формі заліку) є сумою набраних за семестр балів за всі види роботи. Підсумковий контроль (у формі іспиту) є сумою балів поточного оцінювання і модульних контрольних робіт (60 балів) і 40 балів – іспит. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що для них є чіткими і зрозумілими форми контролю та критерії оцінювання. РП ОК19 «Основи екології» не містить інформації про критерії оцінювання. На сайті ОП «Переклад з португальської та з англійської мов» (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>) розміщено теми кваліфікаційних робіт. Загальна оцінка за кваліфікаційну роботу бакалавра формується як сума трьох компонентів оцінювання: оцінка наукового керівника, оцінка рецензента та оцінка захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, що зазначено в РП ОК25 (<https://cutt.ly/erquWRMS>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Підсумкова атестація за ОП «Переклад з португальської та з англійської мов» відбувається у формі складання комплексного підсумкового іспиту з португальської мови та перекладу, комплексного підсумкового іспиту з англійської мови та перекладу, а також захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри. На сайті ОП «Переклад з португальської та з англійської мов» розміщено теми кваліфікаційних робіт, а також РП з комплексних підсумкових іспитів та з ОК25 «Кваліфікаційна робота бакалавра» (<https://cutt.ly/Ue6ZOkuP>). Кваліфікаційні роботи розміщуються в Інституційному репозитарії (електронному архіві) КНУТШ (<https://cutt.ly/2rquAtHg>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/grqusmc9>). Інформація про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання відображається у РП навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Ee64JHbE>). В РП визначено чіткі, зрозумілі й доступні для всіх учасників освітнього процесу правила проведення контрольних заходів, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів чи повторне проходження контрольних заходів. Об'єктивність процедури оцінювання на іспитах забезпечується присутністю на іспиті другого викладача, який, як правило, в групі не працює. Під час підсумкового іспиту і захисту кваліфікаційної роботи бакалавра головою екзаменаційної комісії є провідний фахівець у галузі філології (перекладу), що не викладає в КНУТШ. Для врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу та запобігання йому застосовується «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://cutt.ly/xrquZyqg>). У випадку виникнення конфлікту інтересів, надходження скарг від здобувачів, необ'єктивності підсумкового оцінювання, за умови надходження письмової заяви від здобувача, за рішенням деканату створюється апеляційна комісія у складі заступника директора ННІФ, завідувача кафедри, викладача, що є фахівцем із відповідної навчальної дисципліни. Під час зустрічей здобувачі вищої освіти та випускники повідомили ЕГ, що конфлікту інтересів або конфліктів з об'єктивністю та прозорістю оцінювання у них не було, але вони поінформовані щодо процедури оскарження навчальних результатів та вирішення можливих конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Документи, які регламентують політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у КНУТШ: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/grqusmc9>), «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/qe6ZzUWo>), «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ» (<https://cutt.ly/lrqu3M7m>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://cutt.ly/xrquZyqg>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУТШ» (<https://cutt.ly/Krqu4aaf>) та «Антикорупційна програма КНУТШ» (<https://cutt.ly/Crqu5dm6>). Принципи академічної доброчесності відображені в РП навчальних дисциплін, зокрема в ОК25 «Кваліфікаційна робота бакалавра». Перевірка кваліфікаційних робіт бакалаврів відбувається відповідно до «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУТШ» (<https://cutt.ly/Krqu4aaf>). Вона здійснюється на антиплагиатній платформі StrikePlagiarism.com відповідальним за перевірку на плагиат від кафедри. Відповідальність за порушення академічної доброчесності може передбачати зниження рівня оцінювання роботи, повторне проходження оцінювання, призначення додаткових контрольних заходів, проведення додаткової перевірки інших робіт. До

захисту допускаються тільки ті роботи, де показник унікальності є не меншим за 60%. На зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність щодо питань академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. До складу екзаменаційної комісії, яка приймає атестаційні іспити, запрошуються особи, які не є викладачами КНУТШ. 2. Наявність положень та етичного кодексу, які чітко регламентують політику, стандарти і процедури академічної доброчесності.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 5 не виявлено. Розробники ОП врахували висловлене під час попередньої акредитації зауваження щодо відсутності на сайті ОП програми Підсумкового іспиту з англійської мови. Програма розміщена на сайті. Проте в РП ОК4 "Основи екології" не чітко розписані критерії оцінювання.

Рекомендації

До кінця поточного навчального року здійснити перегляд і доопрацювати РП, в якій не розписані критерії оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз відомостей про самооцінювання (BCO, таблиця 2) показує, що до освітнього процесу на ОП задіяні 32 НПП, з яких 3 особи мають вчене звання професора, 18 НПП мають вчене звання доцента, 1 НПП - доктор філософії, 1 НПП працює на посаді викладача, 8 НПП працюють на посаді асистента, 1 з яких має ступінь кандидата наук, та 1 аспірант. Стаж, наявність наукових ступенів, вчене звання та досвід роботи у перекладацькій сфері НПП кафедри теорії і практики перекладу романських мов ім. М. Зерова і кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови дозволяють фахово викладати зазначені мови. Перекладачами з португальської є викладачі кафедри О. Орличенко, О. Вронська, А. Бережний. Викладання португальської мови забезпечує носій мови Енріке Менезиш де Албукеркі. Всі НПП проходять підвищення кваліфікації в межах України, в тому числі на власних курсах KNU Teach Week, так і в межах закордонних стажувань відповідно до підписаних КНУТШ угод. Аналіз таблиці 2 підтверджує, що НПП С. Мельничук, Н. Білик, Ю. Лавренчук, Ю. Лобода, Г. Жуковська, О. Вронська, Л. Діденко, О. Заруцька, Є. Яворська, Н. Коренева, О. Торосян, А. Шелякіна, О. Михайленко, А. Бережний не мають достатньо досягнень у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років (менше 4), зазначених у п.38 Ліцензійних умов. ЕГ виявила такі основні невідповідності: наявність менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, WoS, або ж застарілість праць (С. Мельничук, Н. Білик, Ю. Лавренчук, О. Орличенко, Ю. Лобода, О. Шестопа, А. Бережний), недостатня кількість навчально-методичних посібників / посібників для самостійної роботи (підпункт 4 - Н. Білик, Н. Салтовська, Г. Жуковська, О. Торосян), недостатня кількість апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультативних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій (менше 5-ти для підпункту 12). За рекомендацією ЕГ щодо підвищення публікаційної активності НПП, у 2024 році були опубліковані НПП праці наукового та навчально-методичного характеру (Н. Салтовська, Л. Діденко, С. Сторожук, А. Дранніков, О. Шестопа, О. Кожушний, О. Дейкун, О. Левко, О. Савич, А. Бережний, О. Залужна, І. Смуцинська, О. Орличенко, І. Циркунова), чого виявилось недостатньо для відповідності ЛУ, що порушує чинну нормативну базу. Такий недолік ЕГ вважає суттєвим та констатує невідповідність підкритерію 6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Відповідно до Порядку конкурсного відбору на посади НПП у КНУ імені Тараса Шевченка [Порядок-конкурсного-відбору-на-посади-НПП_зі-змінами.pdf](#) на офіційному вебсайті університету www.knu.ua, розміщується оголошення про проведення конкурсу, термін та умови його проведення. Відповідно до пункту 1.7, заяви на участь у конкурсі мають право подавати особи з науковим ступенем або вченим званням, а також особи зі ступенем магістра, і які за своїми освітньо-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, що ставляться до науково-педагогічних працівників законодавством України та Статутом Університету. Процедура є прозорою і відкритою. Претенденти на заміщення посад НПП повинні бути ознайомлені з Порядком конкурсного відбору, професійно-кваліфікаційними вимогами до посади, з Правилами внутрішнього розпорядку, Етичним кодексом університетської спільноти, Статутом, про що засвідчують у заяві про участь у конкурсі. Під час фокус-груп начальник відділу кадрів О. Іванченко зазначив, що з 2022 року контракти НПП підписуються на 1 рік. Викладачі теж підтвердили, що кожного року проходять конкурсний відбір. Щодо відбору на посаду, здійснюється диференціація за академічною та професійною кваліфікацією НПП. Інформація, наведена в таблиці 2 ВСО, свідчить про недостатність відповідної кількості наукових та навчально-методичних публікацій за останні 5 років, що ставить під сумнів прозорість процедури відбору НПП на відповідну посаду. На запитання ЕГ щодо наявності процедури рейтингування НПП О. Іванченко зазначив, що це питання вивчалось, проте через мультигалузевість університету неможливо визначити вимоги до різних галузей знань, тому єдиного рейтингу не склалося. Інститут всередині оцінює викладачів і висуває їх на укладання контракту. В документах на запит зазначено, що «згідно з Ухвалою Вченої ради ННІФ (Протокол № 5 засідання Вченої ради Навчально-наукового інституту філології від 28.01.2025 р.), НПП структурного підрозділу рейтинуються за розробленими критеріями; до прийняття цієї ухвали визначення рейтингів НПП проводилось на кафедрах відповідно до ліцензійних умов». Надано скановані копії наказів про заохочення, нагороду, відзнаку найкращих НПП ННІФ відповідно до так званого рейтингу. Про невідповідність НПП п.38 Ліцензійних умов йдеться вище. Також ЕГ не виявила результатів рейтингового оцінювання на офіційному сайті закладу. Цей недолік впливає на прозорість конкурсного відбору та відповідність претендентів критеріям оцінювання. Зазначені вище факти дозволяють ЕГ констатувати про часткову відповідність підкритерію 6.2.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Відповідно до ухвали Вченої ради КНУ імені Т. Шевченка «Про розвиток та підтримку ефективної взаємодії з роботодавцями в умовах війни та післявоєнний період» від 1.04.2024 р., КНУ імені Т. Шевченка увійшов до ТОП-100 університетів Європи згідно із показниками «репутація серед роботодавців» та «працевлаштування» за версією рейтингу «QS World University Rankings: Europe 2024». Проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик зазначив, що залучення роботодавців до викладання обумовлено фінансовими можливостями інститутів, вони часто залучаються до викладання ОК як зовнішні сумісники на 0,5 або 0,25 ставки. У випадку коли роботодавець не має публікацій, інститут подає подання на ім'я ректора, відповідно до якого надається дозвіл на викладання дисципліни. Університет активно співпрацює з роботодавцями та надає інформацію здобувачам щодо вакансій, стажування та кар'єрних можливостей. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами була підтверджена зазначена у ВСО інформація, що роботодавцями для випускників ОП є переважно перекладацькі агентства, а для здобувачів - базами виробничої перекладацької практики. П. Ульянова, власниця Агентства перекладів Fresh Translation, окреслила саму реалізацію перекладацької практики, залучається до написання відгуків на здобувачів за результатами практики, брала участь у засіданнях кафедри. Під час зустрічі з ЕГ роботодавці підтвердили свою готовність брати участь не лише в обговоренні ОП, а й у процесі викладання. Залучення роботодавців до аудиторних занять не практикується. Енрікі Альбукерке координує Центр португальської мови імені Камоенса та є викладачем даної ОП. Викладачі ОП О. Вронська, А. Бережний є професіоналами-практиками, що підтверджено у таблиці 2 ВСО. А. Бережний є автором перекладів романів, кінофільмів, які демонструвалися в Україні на фестивалях бразильського кінематографу, міждержавних документів, укладених між Бразилією та Україною, є учасником підготовки та укладення угод та договорів про співпрацю між Україною та Бразилією у галузі освіти (МОН України, Університет Київська політехніка). Запрошені на зустріч з ЕГ роботодавці підтвердили факти свого залучення до перекладацької практики. Водночас незалучення роботодавців до реалізації освітнього процесу ставить під сумнів їхню повноцінну участь у провадженні ОП, що є недоліком. Це уможливорює висновок про часткову відповідність підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У КНУТШ функціонують структурні підрозділи, які сприяють професійному розвитку НПП: інститут післядипломної освіти, відділ міжнародних зв'язків, академічної мобільності. Для професійного розвитку викладачів пропонуються воркшопи та тренінги. У курсах підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU Teach Week взяли участь більшість НПП, які забезпечують освітній процес на ОП (Н. Салтовська, О. Михайленко, Л. Діденко, Г. Жуковська, А. Шелякіна, О. Дейкун, О. Заруцька, О. Вронська, Н. Руда). Під час фокус-груп керівниця відділу забезпечення якості підтвердила залученість до курсів підвищення кваліфікації «Роль гарантів в розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» всіх гарантів ОП та запевнила у продовженні таких тренінгів надалі (таблиця 2 ВСО). Для заохочення розвитку викладацької майстерності застосовуються преміювання відповідно до розпорядження № 113 від 10.12.2018 "Про створення

комісії з матеріального заохочення" (<https://science.knu.ua/news/official/3247/>). Під час фокус-груп головний бухгалтер відзначила, що були премії гарантам, які успішно проходили акредитацію. Також на запит надано копії наказів про заохочення, нагороду, відзнаку найкращих НПП ННІФ. У 2023-2024 н.р. грамотами КНУТШ «За успіхи у навчальній, науковій і виховній роботі» були нагороджені Н. Салтовська, Г. Жуковська, І. Циркунова, О. Торосян, Н. Руда. На основі викладеного можемо стверджувати, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та стимулює розвиток викладацької майстерності, що дозволяє констатувати про відповідність підкритерію 6.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

КНУТШ сприяє професійному розвитку викладачів як через власні програми, так і в співпраці з ЗВО України та зарубіжжя. На належному рівні здійснюється стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Недоліки

1. Означені факти засвідчують, що НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, не мають відповідної кількості досягнень у професійній діяльності (менше 4), зазначених у п. 38 Ліцензійних умов. 2. Прозорість процедури конкурсного відбору НПП викликає сумніви через невідповідність кандидатів вимогам, встановленим законодавством України. 3. Відсутність процедури рейтингування НПП та оприлюднення результатів рейтингу на офіційному сайті ЗВО. 4. Відсутність практики залучення роботодавців до освітнього процесу.

Рекомендації

1. До 2025-2026 н.р. завідувачу кафедри та гаранту забезпечити повну відповідність НПП освітнім компонентам ОП відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. 2. До 2025-2026 н.р. ЗВО удосконалити конкурсні процедури добору НПП, запровадивши механізм оцінювання відповідності кандидатів Ліцензійним вимогам. 3. До кінця 2024-2025 н.р. ННІФ реалізувати процедуру рейтингового оцінювання НПП згідно з Ухвалою Вченої ради ННІФ за розробленими критеріями та оприлюднити результати такого оцінювання на офіційному сайті ННІФ. 4. До 2025-2026 н.р. гаранту ОП передбачити залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що розробки викладачів кафедри та Університету, а також сучасна португальська література використовуються в освітньому процесі. Учасники освітнього процесу користуються ресурсами SCOPUS від Elsevier, Web of Science. ЕГ переконалася під час зустрічі у наявності спеціалізованих аудиторій з належним обладнанням, що дозволяють досягти програмні результати навчання. ЕГ ознайомилася з RWS Trados для студентів ОП та функціоналом відповідного програмного забезпечення. Здобувачі вищої освіти підтвердили наявність безперешкодного доступу до інфраструктури ЗВО. Відзначимо, що на прохання ЕГ надано відео-матеріали, що підтверджують наявність достатньої матеріально-технічної бази закладу освіти. Фінансові ресурси ЗВО для забезпечення реалізації ОП є достатніми. Освітнє середовище ЗВО складає соціально-побутова інфраструктура: гуртожитки, університетська клініка (студенти можуть отримати медичну допомогу), їдальні, кафе, спортивний комплекс із басейном (зараз не працює) та стадіоном, психологічна служба; навчально-спортивний комплекс; первинна профспілкова організація; аудиторний фонд з сучасним обладнанням. На перспективу планується створення центру Португальської мови. Попередня ЕГ відзначила нестачу україномовних навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, які стосуються португальської мови. Водночас під час цієї акредитації НПП надали інформацію про застосування останніх кафедральних розробок: 1.

Верба Г., Бережний А. Порівняльна лексикологія португальської та української мов. Навчальний посібник. 2024. 133 с.; 2. Орличенко О.В., Фокін С.Б., Вронська О.М., Албукерк Е. Практикум з техніки нотування: переклад з португальської (електр., 267 сторінок), 2023. 3. Orlychenko, O., Wronska, O., & Albuquerque, H. Prática de tomada de notas na interpretação consecutiva do português: Guia Didática. 2023. 266 p.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ констатує, що ЗВО забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Зокрема, у ННІФ наявний необхідний аудиторний фонд для проведення аудиторних занять, бібліотека з читальним залом та укриття, яке можна використовувати для проведення освітніх заходів. Під час зустрічі з адміністративним персоналом, НПП і здобувачами вищої освіти встановлено, що в ННІФ відсутня єдина віртуальна платформа для комунікації здобувачів вищої освіти та викладачів, у тому числі при реалізації даної ОП. Науково-навчальний інститут філології має Wi-fi покриття, що дозволяє студентам та персоналу користуватися мережею безкоштовно. В ННІФ доступні кафе та їдальня. Для комунікації застосовується ліцензійне забезпечення Zoom, Google (зокрема, Google Classroom), корпоративна скринька. За результатами усного опитування здобувачі вищої освіти продемонстрували задоволення матеріально-технічною базою та її доступністю. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ переконалися у тому, що університетська інфраструктура використовується студентами, які навчалися перший семестр 2024-2025 н.р. в очному режимі. Скарги щодо обмеження доступу в користуванні інфраструктурою до ЕГ не надходили.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище є безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалися в наявності облаштованого укриття, яке розраховане для забезпечення безперервного освітнього процесу у разі повітряної тривоги. У навчальному корпусі наявні позначки шрифтом Брайля для зручної навігації здобувачів вищої освіти з вадами зору. В коридорах на стінах розміщені схеми евакуації з приміщень, та наявні вогнегасники. Під час експертизи встановлено наявність медичного пункту, який містить необхідне обладнання та медичні препарати. Слід зазначити, що навчальний корпус обладнано системами пожежної безпеки, є система відеоспостереження, за порядок в корпусі відповідає охорона. Усне спілкування зі здобувачами вищої освіти підтвердило задоволеність їх потреб та інтересів гуртожитком. Необхідно звернути увагу на забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами освіти за результатами опитування, оскільки відсутні відповідні блоки запитань в опитуваннях, які проводилися ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО надається всебічна підтримка здобувачам вищої освіти, що включає освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну допомогу. Під час зустрічей ЕГ було виявлено, що студенти добре поінформовані про доступні варіанти підтримки, адже вони зазначили можливість звертатися до старост та кураторів академічних груп, завідувачів кафедр, гарантів освітніх програм, деканів ННІФ та різних структурних підрозділів університету. Для забезпечення міжнародної академічної мобільності працюють відділ академічної мобільності та відділ міжнародних зв'язків, які надають необхідну інформацію. Відділ сприяння працевлаштуванню консультує щодо можливостей працевлаштування, а психологічна служба забезпечує консультації і проводить заходи, орієнтовані на підтримку ментального здоров'я студентів. Крім того, здобувачі вищої освіти отримують академічні стипендії на основі рейтингування та соціальні стипендії за наявності пільг. В університеті також є можливість забезпечення гуртожитками студентів, враховуючи черговість і відстань від дому до університету. Інформаційна та консультативна підтримка здобувачів здійснюється через усне та письмове спілкування з викладачами, кураторами академічних груп. Зв'язок здійснюється через спільні чати в Google Chat, WhatsApp, електронну пошту груп і через соціальні мережі, зокрема Facebook, де створені профілі кафедри та інституту. Інформацію організаційного характеру студенти можуть отримувати через систему Triton Student, канали WhatsApp, а також інші офіційні веб-ресурси університету та інституту. У ЗВО організовуються інформаційні, культурні, освітні заходи для студентів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Відповідно до «Положенням про організацію освітнього процесу», ЗВО забезпечує всім учасникам освітнього процесу (у т. ч. здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні. За цією ОП здобувачі вищої освіти з особливими потребами не навчаються, однак готовність забезпечити належний освітній процес у ході зустрічей підтверджено. Зокрема, наявні пандуси, обладнані вбиральні, умовні позначення оформлені зі шрифтом Брайля для забезпечення комфортних умов навчання осіб з особливими освітніми потребами. НППП засвідчили готовність адаптувати методи викладання/навчання для осіб з особливими освітніми потребами, якщо такі продемонструють бажання навчатися за ОП, що акредитується. Документи, як-от Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», а також інші акти (наприклад, Пам'ятка про правила комунікації з людьми з інвалідністю та Порядок супроводу осіб з інвалідністю) детально регламентують умови, які забезпечують реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Протягом акредитації ЕГ пересвідчилась в тому, що антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій нормативно закріплені в ЗВО. Так, розв'язання конфліктних ситуацій в університеті визначається нормами Положення про організацію освітнього процесу, Антикорупційної програми (<http://surl.li/beuor>.) та Етичного кодексу університетської спільноти (<https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-theuniversity-community.pdf>), Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУ імені Тараса Шевченка, (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullyinggender-based-violence-in-University.pdf>), а також Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>). Загалом, можливі потенційні конфліктні ситуації вирішуються в усному порядку. На цій ОП документально зафіксованих скарг від учасників освітнього процесу до адміністрації ЗВО з моменту попередньої акредитації не надходило. Студенти вільно можуть подавати будь-які скарги.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Добре розвинена матеріально-технічна база ННІФ, яка включає доступ до наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, безкоштовний доступ до міжнародних наукових баз даних SCOPUS, Web of Science, світових інформаційних ресурсів та електронних каталогів. 2. Під час реалізації ОП використовуються лінгафонні кабінети, лабораторії усного перекладу, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання кафедри.

Недоліки

Відсутній зворотній зв'язок зі здобувачами освіти за результатами опитувань, оскільки відсутні відповідні блоки запитань, що стосуються матеріально-технічного забезпечення.

Рекомендації

До початку 2025-2026 н.р. забезпечити зворотній зв'язок зі здобувачами освіти за результатами опитувань та включити блок питань, що стосуються рівня задоволення матеріально-технічною базою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процеси створення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм у КНУ імені Тараса Шевченка регулюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Зміни до процедури перегляду ОП були внесені Ухвалою Вченої ради університету від 09.09.2024 р. Обговорення змін до ОП відбувається на засіданнях Науково-методичної ради за участі представників різних структурних підрозділів. На офіційному сайті розміщені ОП 2019, 2020 та 2024 років, а також відгуки роботодавців і випускників, результати опитувань здобувачів. У відповідь на запит ЕГ надано скан-копії витягів із протоколів засідань кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова щодо обговорення, затвердження та моніторингу ОП, а також протоколи зустрічей стейкхолдерів та проєкт змін до опису ОП 2024 року. Під час фокус-групи керівниця відділу забезпечення якості освіти наголосила на активному обговоренні ОП на засіданнях Науково-методичної ради. Здобувачі освіти зазначили, що беруть участь в опитуваннях щодо якості освітніх компонентів ОК. ЕГ відзначає відповідність підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідно до Положення про студентське самоврядування КНУ імені Т. Шевченка, органи студентського самоврядування мають право брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти (пункт 1.2.1. Положення). Пропозиції здобувачів щодо вдосконалення ОП враховуються за результатами опитувань, які проводяться Департаментом соціологічних досліджень (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/unidos_online). Також проводиться опитування першокурсників (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/report19_1k.pdf). За результатами опитування (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/report19_2k.pdf), 43% студентів Навчально-наукового інституту філології рекомендують розширити можливості самостійного вибору навчальних курсів, що сприятиме індивідуалізації навчання та підвищенню його ефективності. Оновлення матеріально-технічної бази, яке підтримують 29,4% здобувачів, є необхідною умовою для забезпечення сучасного освітнього середовища. Водночас, від 31% до 43% студентів позитивно оцінюють відповідність освітніх компонентів цілям програми, їх логічну впорядкованість та достатність для формування професійних компетентностей. Це свідчить про загальну задоволеність освітньою програмою, проте водночас вказує на напрями її подальшого вдосконалення (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/report19_2k.pdf). В новій редакції ОП було враховано пропозицію здобувачів щодо збільшення кількості ВК з англійської мови. Введено ВК “Ділова англійська мова”, “Усний двосторонній послідовний переклад з англійської мови у фаховій комунікації”, оновлено зміст ОК (витяг з протоколу засідання кафедри від 16.04.2024 р.). ЕГ констатує відповідність підкритерію 8.2.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Т. Ульянова, власниця агентства перекладів «Fresh Translations» долучалася до обговорення ОП на засіданні кафедри, зокрема до аналізу результатів минулорічної акредитації, рекомендувала розглянути питання про проходження здобувачами перекладацької практики також і з англійської мови. О. Тертичний, засновник Центру перекладу “АЛЕСКО” постійно надає фідбеки за результатами практики, здійснюються неформальні обговорення з викладачами, переважно в онлайн-режимі. Енріке Альбукерке, координатор Київського центру португальської мови інституту Камоенса долучається до періодичного перегляду ОП та надає позитивний відгук, відзначивши якісну підготовку здобувачів ОП. За результатами фокус-груп, анкетування роботодавців не здійснюється, в документах на запит зазначено, що методика анкетування випускників та працевлаштування університету розроблена (файл з розробленими шаблонами опитування додається). Впровадження таких анкетувань заплановано протягом поточного року. За результатами аналізу ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 8.3.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Віктор Телешман, представник відділу сприяння працевлаштуванню (зустріч 8), розповів про заходи з працевлаштування, що проводяться в КНУТШ спільно з радою роботодавців. На офіційному сайті (job.univ.kiev.ua), сторінках у Facebook (KNU WORK) та Instagram (UNI WORK) можна отримати інформацію про можливості працевлаштування для випускників. У березні 2024 року в соціальних мережах створено спільноту для випускників і студентів освітньої програми з метою сприяння працевлаштуванню та пошуку баз для перекладацької практики. Більшість випускників ОП продовжують навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Випускники попередніх років працюють або працювали в КНУТШ (інформація наведена у ВСО). Під час зустрічей фокус-груп випускники зазначили, що підтримують постійний зв'язок із кафедрою. Випускники 2024 року брали участь в опитуванні щодо освітньої програми на четвертому курсі, висловили побажання додати більше годин на другу мову

(англійську). І. Цимбал, А. Корсун, О. Дацюк надали відгуки на ОП. Щодо опитування випускників після завершення навчання, у відповіді на запит зазначено, що розроблено методику анкетування випускників і роботодавців університету (шаблони опитувань додаються на запит), а їх впровадження заплановане на поточний рік. Наразі опитування випускників не проводиться. Щодо участі в обговоренні ОП, випускники зазначили, що не були запрошені на засідання робочої групи, зв'язок з кафедрою підтримують у вигляді переписки або ж отримують пропозиції здійснення перекладу. ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 8.4.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Внутрішнє забезпечення якості ОП реалізується через моніторинг якості освітнього процесу, який здійснює Відділ забезпечення якості освіти КНУТШ через опитування здобувачів, випускників, НПП, роботодавців і виявлення ступеня їхнього задоволення освітнім процесом. У ЗВО періодичність перегляду ОП відбувається відповідно до "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу". На офіційному сайті ННІФ розміщені ОП 2020 р. та 2024 р., на запит надано протоколи засідань робочих груп та засідань кафедр, де обговорювалося питання змін ОП та проєкт їх змін. Щорічно проводяться опитування здобувачів освіти, розміщені на сторінці ОП (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-053-b-pp/>); опитування навчальної лабораторії з прикладних соціологічних UNIDOS: опитування студентів 1 курсу за 2024 рік: (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/report19_1k.pdf) опитування студентів 2-6 курсів за 2024 рік (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/report19_2k.pdf). Результати опитування здобувачів 1 курсу щодо 7 ОК ОП засвідчили їхню актуальність, збалансованість годин аудиторних навчальних занять і самостійної роботи, дають можливість набуття практичних навичок та вмінь, важливість для майбутньої професійної діяльності тощо. Подібні відгуки студентів 4 курсу щодо оцінки ОК. Щодо ОК "Переклад фахових текстів (англійська мова)" (7 семестр) та ОК "Вибрані розділи трудового права та основи підприємницької діяльності" здобувачі частково погоджуються з вищезазначеними твердженнями, що свідчить про перегляд цих ОК на наступний навчальний рік. З огляду на вищезазначене, ЕГ рекомендує розширювати успішні практики моніторингу якості освітньої програми не лише серед здобувачів вищої освіти, а й серед роботодавців та інших стейкхолдерів. Важливо активно залучати їх до опитувань і враховувати їхні зауваження, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення процедур і процесів внутрішнього забезпечення якості ОП. Зважаючи на вищезазначені факти, ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 8.5.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час розробки нової редакції ОП 2024 року були частково враховані зауваження та пропозиції експертної групи, галузевої експертної ради, здобувачів освіти, випускників, роботодавців, НПП та гарантів інших перекладацьких ОП. Викладачі кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова ознайомилися з аналізом акредитації освітніх програм в інших структурних підрозділах ННІФ та КНУТШ загалом (відповідно до ухвали Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Про результати акредитації освітніх програм Університету за всіма рівнями вищої освіти»), яку було надіслано факультетам та інститутам. Стосовно рекомендації ЕГ щодо включення до нормативних ОК дисципліни або модулів із методики та організації науково-дослідної діяльності, ЗВО вважає це недоцільним, оскільки цю функцію виконує Кваліфікаційна робота бакалавра. У редакції ОП 2024 року відповідний ОК відсутній. Щодо зауваження стосовно необхідності увиразнення та конкретизації особливостей (унікальності) ОП з огляду на врахування регіонального контексту в окремих ПРН, розробники ОП зазначили, що унікальність ОП полягає, насамперед, у поєднанні двох найпоширеніших мов – португальської та англійської, й унікальність цієї програми полягає не тільки в регіональному, а й у всеукраїнському контексті. Частину зауважень, висловлених під час попередньої акредитації, розробники програми врахували, зокрема щодо необхідності збалансування навчальних годин між різними мовами та введення перекладацької практики з англійської мови. Однак диспропорція в розподілі кредитів між вивченням португальської та англійської мов залишається нерозв'язаною. Водночас структурно-логічна схема програми не відображає чіткої послідовності вивчення дисциплін, оскільки освітні компоненти подані у вигляді окремих блоків без демонстрації їх взаємозв'язку. Не враховано пропозиції ЕГ щодо відповідності НПП вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, не всі НПП підготували навчально-методичні посібники за дисциплінами, що викладаються. Також не враховано пропозицію щодо залучення експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Не враховано рекомендацію ЕГ, зокрема, надати на сайті КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів та роботодавців. Значна частина рекомендацій та зауважень, висловлених під час попередньої акредитації ОП, не була врахована. ЕГ констатує невідповідність підкритерію 8.6.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У КНУТШ створені необхідні умови для розвитку культури якості всіх учасників освітнього процесу, що підтверджується «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУТШ (Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf)», а НПП мають можливість оновлювати ОП, враховуючи інноваційні підходи та пропозиції стейкхолдерів. Більшість викладачів володіють практичним досвідом, що сприяє актуалізації змісту навчальних дисциплін. Зміни до ОП обговорюються на рівні кафедр, навчально-методичної комісії, відділу якості освіти та адміністративних структур. Відділ забезпечення якості освіти КНУТШ (<https://qaedu.knu.ua/#about>) координує цю систему, реалізовує програму підвищення кваліфікації для гарантів освітніх програм «Роль гарантів в розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти». Під час фокус-груп з керівником та менеджментом ЗВО було відзначено, що здійснюється оновлення нормативної бази ЗВО відповідно до змін законодавства, проведено чергову конференцію «Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України: досягнення і проблеми – погляд ззовні і зсередини» у форматі панельних дискусій із залученням державних інституцій та представників ринку праці. ЕГ констатує відповідність підкритерію 8.7.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Проведення заходів щодо вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО (курси підвищення кваліфікації для гарантів, конференцій на вказану тематику).

Недоліки

1. ЗВО не здійснює моніторинг врахування пропозицій, наданих експертними групами та галузевими експертними радами під час попередньої акредитації ОП. 2. Відділ забезпечення якості освіти не здійснює необхідних заходів для усунення невідповідності кадрового забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за ОП. 3. Відділ забезпечення якості не вживає заходів для залучення здобувачів, студентського самоврядування, випускників і роботодавців до участі в опитуваннях щодо вдосконалення якості ОП та обговорення їх результатів.

Рекомендації

1. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти запровадити системний моніторинг врахування пропозицій експертних груп та галузевих експертних рад, зокрема шляхом створення відповідного механізму фіксації, аналізу та звітування про виконані зміни в освітній програмі. 2. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти запровадити ефективні механізми моніторингу та реагування на невідповідність кадрового забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за ОП, а також забезпечити контроль за їх виконанням. 3. До 2025-2026 н.р. Відділу забезпечення якості освіти розробити та впровадити ефективні механізми залучення здобувачів, студентського самоврядування, випускників і роботодавців до участі в опитуваннях щодо вдосконалення якості ОП, а також забезпечити відкритість і обговорення їх результатів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Усі нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті університету у вкладці «Офіційна інформація» (<https://cutt.ly/m75pHPY>). Аналіз правил і процедур щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, регламентованих цими актами, дозволяє ЕГ підтвердити факт їхньої чіткості та зрозумілості. Учасники освітнього процесу є обізнаними щодо прав та обов'язків, регламентованих вищезазначеними нормативно-правовими документами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП опублікований на офіційній сторінці ННІФ для обговорення. На зазначеній сторінці надано електронну адресу гаранта ОП для отримання зауважень, рекомендацій та рецензій (<http://surl.li/nvegy>). Однак на сайті відсутня інформація про те, які пропозиції/зауваження до попередніх редакцій ОП були враховані/відхилені.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Вебсторінка освітньої програми бакалаврату «Переклад із португальської та з англійської мов» надає детальну інформацію про структуру та зміст навчання, включаючи опис освітньої програми, навчальні плани, моніторинг якості освіти, а також дані про гаранта програми та проєктну групу. Студенти можуть знайти інформацію про обов'язкові та факультативні дисципліни, практики, підсумкові атестації, а також рецензії та відгуки. Окремо виділені документи для ознайомлення, зокрема плани роботи гуртків та академічна мобільність. Програма також передбачає активну співпрацю з роботодавцями та науковцями, що сприяє розвитку кар'єрних можливостей студентів. Не враховано рекомендацію попередньої ЕГ, зокрема надати на сайті КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів та роботодавців. Також не вилучено розміщені зовнішні рецензії проф. О.В. Пронкевича, директора ТОВ «Ей Бі-Ленд» І.І. Корнійчук, що надані на попередню ОП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад із португальської та англійської мов» та не стосуються акредитованої ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Усі нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Університету у вкладці «Офіційна інформація». ОП розміщено у вільному доступі на офіційному веб сайті кафедри, а обсяг та зміст інформації щодо ОП є достатнім для ознайомлення усіх категорій стейкхолдерів. 2. ЗВО оприлюднює відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін, що забезпечує публічну відкритість ЗВО.

Недоліки

Відсутня опублікована на веб сайті кафедри інформація про результати громадського обговорення ОП (порівняльна таблиця із прийнятими/відхиленими пропозиціями).

Рекомендації

До кінця 2024-2025 н.р. гаранту ОП опублікувати результати обговорення ОП, зокрема пропозицій/зауважень, які прийняті/відхилені.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-

інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла

Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf	/5JlunyOzOvfGTsO+vxWb9PtVLNTfZgRTCLUYgNjy zA=
---------	--	---

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Віротченко Світлана Андріївна

Члени експертної групи

Григорович Олена Володимирівна

Пежинська Ольга Михайлівна

Молоткіна Юлія Олександрівна

Дем`янченко Анастасія Сергіївна